

יום ראשון, כ"ה בשבט תשפ"ה
23 בפברואר 2025

נאום ראש המטה הכללי, רב-אלוף הרצי הלוי,

בטקס סיום קורס הקצינים הקרביים ביבשה מחזור 71

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו,
שר הביטחון, מר ישראל כץ,
משפחות יקרות, מפקדים, ובעיקר אתם – הקצינים והקצינות החדשים, מפקדי ומפקדות המחר.
כשהייתי צוער – בדיוק כמוכם, לפני שלושים ושמונה שנים – היה עליי לבחור ספר לקריאה ולכתוב
עליו למפקדיי בקורס. בחרתי בספר "אמת בצל המלחמה" של יעקב חסדאי, גיבור ישראל שנלחם
בכמה מלחמות ובהן גם מלחמת יום הכיפורים, שלאחריה הפך לחבר בוועדת אגרנט.
"באותה התקופה", כותב חסדאי, "הייתי שרוי בדאגה לאחר שנוכחתי לדעת כי לא נעשה ניסיון רציני
להבין ולנתח את לקחי המלחמה". הספר הותיר בי חותם עמוק וממושך ועמד לנגד עיניי בהחלטה
לתחקר תוך כדי מלחמה רבות זירות, באופן ענייני ונוקב שיאפשר למידה איכותית ויסודית. החשש
מתחקירים כמוהו כבחירה מודעת בכישלון עתידי. תחקיר הוא חלק מהמעשה הצבאי ובעזרתו
לומדים וכך משתפרים.
"ביקורת" כותב חסדאי, "ככל שתהיה נוקבת, היא אחד האמצעים לחיזוק ולבנייה, בתנאי שמטרתה
ומגמתה אינה ערעור והרסה, אלא בניין ויצירה".
כל מפקד לוחם יודע על בשרו שלחימה אינה עניין של מה בכך. היא כרוכה בסיכונים ובאחריות גדולה
לחיייהם של פקודיו. היכולת להתאושש במהירות מכישלון, לקום ולצאת קדימה מחדש – היא שהופכת
מפקד למנהיג והיא שתגרום לפקודיו ללכת אחריו, מבלי שיצטרך להורות להם.
במקום בו חיי אדם מונחים על הכף, הלמידה אינה נתונה לבחירה. היו זריזים ללמוד. היו נחושים
לתקן. חפשו את הביקורת הבונה, המחזקת. כך אנחנו עושים, כך מצופה גם מכם לעשות.
אני נזכר באנשים הנהדרים שהיו איתי בקורס הקצינים, ביניהם אייל וייס: קצין מצטיין שלימים נהרג
כמפקד דובדבן, בלחימה בטרור בשומרון. היינו חברים טובים: הוא תל-אביבי חילוני, אני ירושלמי
דתי. ביתו היה שונה מהבית בו גדלתי אני. לאורך הקורס היו לנו שיחות רבות על כך, גם עם מלכה,
אימו. השוני לא עורר בי ביקורת, אלא סקרנות והרגשתי שהמכנה המשותף בינינו מגשר על כל
מחלוקת. כמוכם, היינו חיילים צעירים ונחושים, מוכנים למסור את חיינו למען המדינה.

בדומה לכם, היינו מעין בבואה של החברה הישראלית, אך בשונה מכם – לא נחשפנו כמעט, כמפקדים צעירים, לדעות ושיקולים חיצוניים.

את הכותרות פגשנו רק בעיתוני סוף השבוע, אם יצאנו הביתה, ואילו אתם – מוצפים במידע בכל רגע, באמיתות אלטרנטיביות, ובביקורת מוחצנת המעמיקה את המחלוקת אודות עשייתכם. קשה ולא נכון לסובב את הגלגל לאחור, אך הייתי רוצה שתדעו להתבונן על הדברים שיהיו לפתכם בקור רוח, בבהירות ובאופן מקצועי ומובחן ותלמדו להפריד את המשימה הצבאית והמפקד הפוקד, ממחלוקת סוערת. זוהי אחדות הפיקוד. בחזונו על הקמת הגדודים העבריים כתב זאב ז'בוטינסקי "זהו אחד הרעיונות היפים ביותר שנזדמן לי להיתקל בהם בחיי – שהיהודים עצמם ילחמו בעד אדמת-ישראל" יהודי לוחם היה אז צירוף מוזר של מילים.

טרומפלדור היה החריג שאינו מעיד על הכלל.

חזונו של ז'בוטינסקי חולל שינוי והיווה בסיס להקמת המחנות ומאוחר יותר לצה"ל. חרדי לוחם הוא צמד מילים לא שגור, אך מי אמר שחזון בן ימינו לא יכול להתממש?

מי אמר שחזון בן ימינו לא יצלח? הצורך הביטחוני המובהק מחייב אותנו לגייס כמה שיותר ובמהירות האפשרית. איש מאיתנו אינו רשאי לגלגל את הבעיה לפתחתו של הדור הבא אחריו. הזמן הוא עכשיו והוא דורש החלטות אמיצות ומכריעות. מראשית הקמתו צה"ל דוגל בפיקוד מלפנים. כך חונכתי אני בקורס הקצינים – כך נהרג אייל וייס ז"ל, כך אנחנו נלחמים היום בסדיר ובמילואים וכך גם הבאנו להישגים משמעותיים; ברצועת עזה, בלבנון, ביהודה ושומרון, בסוריה ובזירות רחוקות. כעת יותר מתמיד, ברור לכולנו כי לביצוע המשימות הרבות דרושים מפקדים חדי מחשבה, נחושים ותחבולניים. היו יוזמים. בחרו מתי לרוץ קדימה במלוא העוז ומתי לנהוג באחריות ובתבונה ולקחת פרק זמן נוסף לאבחון הבעיה ולהצבת הפתרון. לעיתים תגלו שזה יעשה את ההבדל בין כישלון להצלחה. היו לנו מקרים רבים כאלה במלחמה, לטוב ולרע.

הדרך להביא הישגים, בעיקר במלחמה, אינה לדהור כסוסים חסרי מעצורים, השועטים קדימה בלי אבחנה וללא מטרה מדויקת. מי שחושב שכל תכליתו של מפקד לוחם היא דהירה קדימה, יצטרך לשאת בתוצאות ולהיות אחראי להשלכות. ככלל, אני מעדיף שתבחרו להיות פרשים: זקפו קומה, אחזו במושכות והובילו בתבונה לאתגרים חדשים. אם נפלתם – חזרו למושכות והמשיכו טובים משהייתם ובכל מקרה – אל תשכחו לחשוב. התחבולה והמקצועיות מגיעות מן החשיבה. אף פעם אל תוותרו עליה.

אנו כבר מעל חמש מאות ימים בתוך המלחמה. בשבוע החולף התוודענו שוב לפחדנותו של אויב שבוחר להתחבא מול לוחמינו בשדה הקרב, אך להתאכזר לחפים מפשע, מזקנים ועד תינוקות רכים. בימים האחרונים השבנו אלינו את ילדי משפחת ביבס, כפיר ואריאל ואת אימם שירי, בהטעיה ובאכזריות בלתי נסלחת, לצד עודד ליפשיץ בן ה-83, ממקימי ניר-עוז ומאוהבי הארץ הזו.

אנו מרכינים ראש אל מול משפחות ביבס וליפשיץ, ומבקשים סליחה, על שלא הצלחנו להביא את יקיריהם בעודם בחיים. ישנם עוד 63 חטופים בשבי ואנו נעשה כל שביכולתנו כדי להשיב את כולם. בני המשפחות היקרים, העומדים כאן לפניכם בשורות המסדרים הם קציני המחר. אתם מביטים בהם כעת בגאווה גדולה, אולי בדאגה. אני מודה לכם על החינוך והערכים שהנחלתם – לערכי הציונות, השליחות והמצוינות.

לכם, מפקדי הקורס – אני מודה על ארבעת החודשים בהם ליוויתם את בוגרי הקורס והפכתם אותם לקצינים מיומנים ולמפקדים איכותיים. את תוצאות עבודתכם הקשה, הם יציגו בשטח.

בוגרים ובוגרות יקרים, יצאתם אל קורס הקצינים מתוך המלחמה וממחר תשובו אל אזורי הקרבות השונים, אך הפעם כקצינים ומפקדים הנושאים על כתפיהם אחריות רבה יותר. אתם ניצבים בראשיתה של דרך חדשה, דרך בה תידרשו לתרגם הלכה למעשה את כל הידע, והיכולות שרכשתם בחודשים האחרונים, לכדי החלטות קריטיות ומכריעות בשדה הקרב. אני גאה בכם על בחירתכם להמשיך בשירות משמעותי כמפקדים וכקצינים בצה"ל, בתקופה מכריעה לעתידה של מדינתנו. המשיכו לפעול בגבורה ובחירוף נפש עבור העם והארץ, בצעו את המשימות בהצלחה ושובו הביתה בשלום. אנחנו מאמינים בכם ובטוחים ביכולתכם להגן על המולדת ולשוב את הביטחון. עיני עם ישראל נשואות אליכם בגאווה, זכרו כי אתם משמר העם והארץ. אתם דור הניצחון. עלו והצליחו!